

Collegevoorstel

Aanleiding / voorgeschiedenis

In het eindrapport Ouderenproof uit 2011 staat dat de voormalige SOGH, inmiddels de Senioren Raad Gemeente Heusden (SRGH), in een vroegtijdig stadium een advies kan geven over plattegronden van levensloopgeschikte woningen. In het verlengde hiervan is de ontwerphulp/checklist voor levensloopgeschikte woningen ontstaan.

In het jaarverslag 2018 van de SRGH doet de werkgroep Bouwen en wonen verslag van haar werkzaamheden gedurende dat jaar.

De rode draad in het voorliggende jaarverslag is:

- dat marktpartijen de adviezen van SRGH niet hebben opgevolgd en,
- dat de gemeente de gemaakte afspraken niet nakomt.

Daarom doet de SRGH onder de opgesomde actiepunten in 2019 drie suggesties.

Feitelijke informatie

De SRGH is van mening dat *“de strekking van Woonvisie Heusden toegankelijk en levensloopgeschikt bouwen is”* en dat *“aan het raadsbesluit om een Uitvoeringsprogramma Woonvisie op te stellen geen uitvoering werd gegeven. Als gevolg daarvan werden vergunningen verleend voor het realiseren van nieuwbouwwoningen die slechts voldoen aan de minimumeisen van het bouwbesluit”*.

In een brief van 1 augustus 2016 aan de gemeenteraad gingen de SRGH en het Gehandicaptenplatform (GHP) al nader in op de inhoud van de woonvisie in relatie tot het uitvoering geven aan de SRGH-ontwerphulp bij nieuwbouwwoningen. Daarop is aan de SRGH/GHP opnieuw gemeld dat de ontwerphulp-checklist niet in de woonvisie is opgenomen omdat de gemeente die niet dwingend aan partijen wil opleggen.

Het blijkt niet eenvoudig om nieuwbouwwoningen aan de hand van de ontwerphulp te ontwerpen. De ontwerphulp stijgt namelijk uit boven de voorwaarden in het Bouwbesluit. Er wordt nog steeds onderzocht of de Langstraatgemeenten in samenwerking met de SRGH en de ouderenorganisaties in Loon op Zand, Waalwijk en Dongen, de ontwerphulp zouden kunnen inbedden in de woonscan van het oudereninitiatief Wonen met gemak.

De SRGH schrijft in het jaarverslag verder dat *“In de Woonvisie Heusden staat dat de gemeente er bij ontwikkelaars op aandringt de werkgroep te betrekken bij het ontwikkelen van voorlopige plattegronden. We werden in de periode 2011-2018 niet of nauwelijks betrokken bij voorlopige plattegronden”*.

In 2013 heeft u al besloten om de ontwerphulp-checklist onder de aandacht van ontwikkelende partijen te brengen als die een aanvraag om een omgevingsvergunning indienen. Aanvankelijk gebeurde dat wanneer een omgevingsvergunning was ingediend. Met de SRGH zijn nieuwe procesafspraken gemaakt om de ontwerphulp al toe te sturen bij het eerste contact van marktpartijen met de gemeente. De gemeente zou zich ook, in het bijzonder voor de doelgroep ouderen, dwingender laten gelden bij bestaande of nieuwe woningen als het gaat om de toepassing van de ontwerphulp. Dit betekent dat de gemeente er in het contact met ontwikkelaars of aannemers op aandringt om met de SRGH in het vroegste stadium in gesprek te gaan. In de praktijk wijzen ontwikkelaars en architecten meestal op de voorwaarden van het Bouwbesluit en slaan ze weinig acht op de ontwerphulp van SRGH. Met deze ervaring heeft de SRGH de ontwerphulp/checklist teruggebracht naar een ‘Toetslijst A4’. Deze lijst is een praktisch hulpmiddel, waar geen extra kosten aan verbonden zijn en die kan worden gebruikt bij de inrichting van de woning. Er wordt daarbij bijvoorbeeld gelet op de afmetingen van de meterkast en draairichting van de deuren met als doel meer ruimte en veiligheid te creëren.

Voorstellen SRGH

Sluiten convenant gemeente, ontwikkelaars en SRGH

In de actiepunten 2019 dringt SRGH er op aan om een convenant te sluiten tussen gemeente en ontwikkelaars waarin wordt overeengekomen dat de 'Toetslijst A4' van toepassing is voor nieuwbouwwoningen. Dit voorstel om een convenant te sluiten met marktpartijen is niet nieuw. De SRGH heeft eerder het voorbeeld van de Drechtsteden aangehaald waar een convenant kwaliteit nieuwbouw is gesloten met ontwikkelaars en aannemers volgens een eigen te realiseren standaard.

Prestatieafspraken

Suggestie twee van SRGH is het *“bevorderen dat SRGH, Gehandicaptenplatform (GPH) en gemeente prestatieafspraken maken*. In het coalitieprogramma 2018 – 2022 staat dat we bij nieuwbouw inzetten op consumentgericht, levensloopbestendig, circulair en duurzaam bouwen door in gesprek te gaan met particulieren en (prestatie)afspraken te maken met de woningcorporatie en projectontwikkelaars. In de prestatieafspraken 2019 richten gemeente en Woonveste zich op het opstellen van een 'Programma van eisen aanpasbaar bouwen' en het monitoren van voldoende beschikbaarheid van geschikte woningen in het kader van langer zelfstandig thuis wonen. De SRGH is hierbij gesprekspartner.

Verplichting Toetslijst A4

De SRGH vindt dat *“in de gemeentelijke organisatie moet worden vastgelegd dat het A4-tje Toetslijst Heusden van toepassing wordt verklaard bij elk initiatief voor nieuwbouwwoningen en dat gemeente actief bevordert dat de Senioren Raad de voorlopige plattegronden ontvangt voor de toets toegankelijkheid”*.

Afweging

Het thema dat ouderen langer zelfstandig blijven wonen en de toekomstige zorgvraag die daarmee kan samenhangen, is actueel. Daarom is het belangrijk om de Toetslijst A4 voor levensloopgeschikte woningen in het vroegste stadium onder de aandacht van ontwikkelaars en architecten te blijven brengen. Het voorstel is verder om marktpartijen in dit opzicht te blijven stimuleren en om met name in de uitwerking van de afspraken met o.a. Woonveste nader te bezien of de Toetslijst A4 een verplicht item kan worden bij specifiek nieuw te bouwen levensloopgeschikte woningen.

Inzet van middelen

Dit voorstel heeft geen financiële en/of personele gevolgen.

Risico's

Dit voorstel heeft geen risico's.

Procedure / vervolgstappen

Wanneer er zich ontwikkelingen en aanvragen voordoen, wordt aan de betrokken ontwikkelaar, architect en eventuele andere belanghebbenden c.q. elke initiatiefnemer de Toetslijst A4 aangereikt en gewezen op de mogelijkheid om gebruik te maken van de expertise van de SRGH. Dit wordt bereikt door bij ieder nieuw contact of aanvraag voor een omgevingsvergunning voor nieuwbouwwoningen en –appartementen deze facultatieve beleidsrichtlijn digitaal aan te reiken.

Voorgenomen besluit

Het voorstel is om bijgaand besluit vast te stellen.

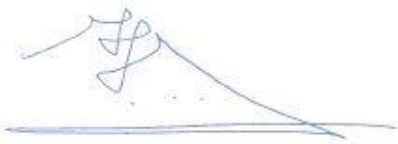
BESLUIT

Het college van Heusden heeft in de vergadering van 9 april 2019

besloten:

- kennis te nemen van het jaarverslag 2018 Senioren Raad Gemeente Heusden;
- de door de Senioren Raad Gemeente Heusden ontwikkelde Toetslijst A4 bij iedere aanvraag van een omgevingsvergunning voor nieuwbouwwoningen en -appartementen in het vroegste stadium onder de aandacht te blijven brengen van de indieners;
- marktpartijen te stimuleren om bij de bouw van levensloopgeschikte woningen gebruik te maken van de expertise van de Senioren Raad Gemeente Heusden en de toepassing van de Toetslijst A4;
- in gesprek met marktpartijen (ontwikkelaars, aannemers en corporaties) verkennen of afspraken gemaakt kunnen worden die in een convenant kwaliteit nieuwbouw levensloopgeschiktheid worden vastgelegd als aanvulling op het Bouwbesluit..

namens het college van Heusden,
de secretaris,

mr. H. Timmermans

Senioren Raad Gemeente Heusden
Werkgroep Bouwen en wonen
de heer H. van Laar, voorzitter
p.a. Mozartlaan 16
5251 HK Vlijmen

ONS KENMERK: 000574947
UW KENMERK:
UW BRIEF VAN: 24 januari 2019
BEHANDELD DOOR: Bert van der Vecht
ONDERWERP: jaarverslag 2018, werkgroep Bouwen en wonen
AANTAL BIJLAGEN: -
DATUM: 9 april 2019
VERZ. 9 april 2019

Beste meneer Van Laar,

Wij hebben met interesse kennis genomen van het jaarverslag van de werkgroep Bouwen en wonen van de Senioren Raad Gemeente Heusden over 2018. Helaas constateren wij dat u het resultaat van uw inspanningen zeer onbevredigend vindt. Dat betreuren wij. In het jaarverslag beklagt de werkgroep zich er over dat marktpartijen zijn adviezen niet hebben opgevolgd en dat de gemeente de gemaakte afspraken niet nakomt. Ter verbetering doet de werkgroep onder actiepunten drie voorstellen.

De werkgroep is van mening dat "de strekking van Woonvisie Heusden toegankelijk en levensloopgeschikt bouwen is" en dat "aan het raadsbesluit om een Uitvoeringsprogramma Woonvisie op te stellen geen uitvoering werd gegeven. Als gevolg daarvan werden vergunningen verleend voor het realiseren van nieuwbouwwoningen die slechts voldoen aan de minimumeisen van het bouwbesluit".

In een gezamenlijke brief met het Gehandicaptenplatform (GHP) van 1 augustus 2016 aan de gemeenteraad is deze kwestie ook aanhangig gemaakt. In het antwoord op deze brief hebben wij uitgelegd dat de ontwerphulp/checklist niet in de woonvisie is opgenomen omdat wij die niet dwingend aan partijen willen opleggen. De ontwerphulp/checklist stijgt namelijk uit boven de voorwaarden in het Bouwbesluit. Wel wordt nog steeds met elkaar nagegaan of de Langstraatgemeenten in samenwerking met de SRGH en de ouderenorganisaties in Loon op Zand, Waalwijk en Dongen, de ontwerphulp/checklist zouden kunnen inbedden in de woonscan van het oudereninitiatief 'Wonen met gemak'.

In het jaarverslag staat ook dat *"In de Woonvisie Heusden staat dat de gemeente er bij ontwikkelaars op aandringt de werkgroep te betrekken bij het ontwikkelen van voorlopige plattegronden. We werden in de periode 2011-2018 niet of nauwelijks*

POSTADRES
Organisatiernaam
Postadres
PostCodePA PlaatsPA

BEZOEKADRES
BezoekAdres
PlaatsBA

T TELEFOONNUMMER
F FAXNUMMER
E EMAIL

DIGITAAL LOKET
WebSite

Bankrelatie
Rekeningnummer

betrokken bij voorlopige plattegronden". De SRGH vindt ook dat "in de gemeentelijke organisatie moet worden vastgelegd dat het A4-tje Toetslijst Heusden van toepassing wordt verklaard bij elk initiatief voor nieuwbouwwoningen en dat de gemeente actief bevordert dat de Senioren Raad de voorlopige plattegronden ontvangt voor de toets toegankelijkheid".

Sinds 2013 bestaat al de afspraak dat wij de ontwerphulp/checklist onder de aandacht van ontwikkelende partijen brengen als die een aanvraag om een omgevingsvergunning indienen. Later zijn nieuwe procesafspraken gemaakt om de ontwerphulp/checklist al toe te sturen bij het eerste contact van marktpartijen met de gemeente. De gemeente zou zich ook in het bijzonder voor de doelgroep ouderen dwingend laten gelden over het toepassen van de ontwerphulp/checklist bij bestaande of nieuwe woningen. Dit gebeurt ook. In het contact met ontwikkelaars of aannemers dringen wij erop aan om in het vroegste stadium met de SRGH in gesprek te gaan. Zoals de werkgroep aangeeft, wijzen ontwikkelaars en architecten echter meestal op de voorwaarden van het Bouwbesluit en slaan ze weinig acht op toepassing van de ontwerphulp/checklist. Met deze ervaring heeft de SRGH de ontwerphulp/checklist teruggebracht naar een 'Toetslijst A4'.

Prestatieafspraken

De tweede suggestie is het *"bevorderen dat SRGH, Gehandicapten platform (GPH) en gemeente prestatieafspraken maken*. In het coalitieprogramma 2018 – 2022 is opgenomen dat we bij nieuwbouw inzetten op consumentgericht, levensloopbestendig, circulair en duurzaam bouwen door in gesprek te gaan met particulieren en (prestatie)afspraken willen maken met de woningcorporatie en projectontwikkelaars.

In de prestatieafspraken 2019 richten gemeente en Woonveste zich op het opstellen van een 'Programma van eisen aanpasbaar bouwen' en het monitoren van voldoende beschikbaarheid van geschikte woningen in het kader van langer zelfstandig thuis wonen. De SRGH is hierbij gesprekspartner.

Convenant

In de actiepunten 2019 dringt SRGH erop aan om een convenant te sluiten tussen gemeente en ontwikkelaars waarin wordt overeengekomen dat de 'Toetslijst A4' van toepassing is voor nieuwbouwwoningen. Wij zullen in gesprek met marktpartijen (ontwikkelaars, aannemers en corporaties) verkennen of afspraken gemaakt kunnen worden die in een convenant kwaliteit nieuwbouw levensloopgeschiktheid worden vastgelegd als aanvulling op het Bouwbesluit..

Met vriendelijke groet,

het college van Heusden,
de secretaris,

de burgemeester,

mr. H.J.M. Timmermans

drs. W. van Hees

Werkgroep Bouwen en wonen

Jaarverslag 2018

Zaaknummer 00578473

Leden van de werkgroep: Piet de Kruijf, Jan van de Merwe en Hans van Laar, vz.

Opdracht werkgroep bouwen en wonen:

Op basis van het collegebesluit, december 2013, over de Ontwerphulp/checklist en op basis van "Woonvisie Heusden Dromen waarmaken", vastgesteld door de gemeenteraad, januari 2014, nagaan of plattegronden van nieuwbouwwoningen de kenmerken van toegankelijkheid bezitten, zodat bewoners die een loophulpmiddel (gaan) gebruiken zelfstandig in die woningen kunnen functioneren.

A4-tje Toets lijst:

De strekking van de omvangrijke Ontwerphulp/checklist Heusden werd door de werkgroep samengebracht in A4'tje Toets lijst Heusden. Het betreft in hoofdzaak de eenvoudige maatschetsen voor ruimtebehoefte in woningen, zoals weergegeven in NEN 1814 Toegankelijkheid woningen, Handboek Woon Keur en publicaties van Projectbureau Toegankelijkheid, PB-consult.

Activiteiten.

Januari:

Kennismemen van Rekenkameronderzoek Woonvisie Heusden:

De Rekenkamer stelt o.a. dat het college van Heusden de regie over nieuwbouwwoningen veel te veel uit handen geeft aan ontwikkelaars en dat de gemeenteraad hier niet op reageerde.

Opvragen plattegronden:

Om op de hoogte te blijven van de toegankelijkheid van nieuwbouwwoningen werden o.a. van onderstaande complexen de plattegronden van aanvraag omgevingsvergunning bij de gemeente opgevraagd.

Bij deze complexen werden de eenvoudige kenmerken van toegankelijkheid gemist:

- 56 Huurwoningen: Gebruikers van een loophulpmiddel kunnen de voordeur niet zelfstandig openen, kunnen geen gebruik maken van toiletruimte begane grond, kunnen geen gebruik maken van sanitair op de badkamer (is niet toegankelijk).

Overige kenmerken:

- De wenteltrap bemoeilijkt horizontaal patiëntenvervoer per brancard naar ambulance.
- Deur badkamer draait open naar het direct aangrenzende trapgat, dat is gevaarlijk en onveilig.

Op grond van bovengenoemde woningkenmerken kunnen deze nieuwbouwwoningen niet worden toegewezen aan woningzoekenden die een loophulpmiddel gebruiken. Een groot deel van de bewoners die, op termijn, een loophulpmiddel gaat gebruiken kunnen de bewoning niet langer voortzetten. Verhuizen is dan aangewezen. Gezien de kenmerken van de plattegronden biedt het aanbrengen van een traplift geen oplossing. Het betreft geen toegankelijke woningen, zoals beoogd in Woonvisie Heusden, Dromen Waarmaken. Omgevingsvergunning is verleend.

Juni:

Parklaan Vlijmen, 20 koopwoningen:

Advies voor het toegankelijk maken van badkamer werd niet overgenomen. Vergunning is verleend.

Twee-onder-een-kapwoningen, Elshout Gorsen:

Op adviezen voor toegankelijkheid werd niet gereageerd. Vergunning is verleend.

Juli:

24 Appartementen Grotestraat 156A Drunen: (voormalige Aldi)

Aan gemeente en aanvrager werd gemeld dat de plattegronden meerdere kenmerken van toegankelijkheid missen.

Het betrof o.a.:

- De voor scootmobielen te steile hellingbaan van begane grond naar kelder.
- Het toepassen van buitengangen wordt in Politie Keurmerk Veilig Wonen ontraden.
- De onmogelijkheid patiënten per brancard in horizontale positie te vervoeren naar ambulance.
- Het toepassen van een rolstoelliftje, ± 1100x1100 mm in plaats van een brancardlift 1100x2100 mm.

Aanvrager handhaaft huidige plattegronden omdat aan het bouwbesluit wordt voldaan.

Vergunning is verleend. Hellingbaan naar kelder wordt (iets) minder steil uitgevoerd.

Augustus:

53 woningen Goede Morgen, Geerpark:

Ontwikkelaar meldde dat wenken/adviezen voor verbetering van de toegankelijkheid niet worden overgenomen omdat van de diverse woningtypes de plattegronden voldoen aan het bouwbesluit.

September:

Appartementen in gebouw Rabobank te Drunen:

De 17 appartementen missen de eenvoudige kenmerken van toegankelijkheid. Op de adviezen voor optimalisering werd door de architect niet gereageerd. Gemeente meldde dat enkele adviezen werden overgenomen.

November:

Woningbouw Steenenburg, 226 woningen:

Gemeente zegde aan bestuur van SRGH toe dat het A4'tje Toets lijst Heusden wordt opgenomen in de opdracht aan ontwerpers. Te zijner tijd zendt de gemeente voorlopige plattegronden toe aan SRGH.

December:

Bijwonen presentatie:

Betaalbaar wonen Heusden, Samenbouwen, heeft een initiatief voor 8 rijwoningen en 8 patiowoningen in Geerpark Vlijmen. Op basis van voorlopige plattegronden werden wenken/adviezen gegeven voor het verbeteren van de toegankelijkheid. Volgende bijeenkomst is medio januari 2019.

Bijwonen Sleutelbijeenkomst:

Het betrof "Kwalitatief woningbehoefte onderzoek" in Heusden, Loon op Zand en Waalwijk. Onze werkgroep deelde aan de aanwezigen mede dat veel plattegronden voor nieuwbouwwoningen nog steeds de kenmerken van toegankelijkheid missen en daardoor sterk Wmo-gevoelig zijn.

Naar aanleiding daarvan stelde Woonveste voor afspraken te maken om tot verbetering te komen. Wij vroegen aan Woonveste en de wethouder of het A4'tje Toets lijst in de prestatieafspraken is opgenomen. Dit bleek niet het geval te zijn. Wij drongen er op aan dit alsnog te doen.

Evalueren gemeentelijk beleid:

In de brief, d.d. 8 nov 2016 gaf het college van Heusden antwoord op schriftelijke vragen van SOGH (SRGH) met betrekking tot het toepassen van de Ontwerphulp/checklist Heusden, A4'tje Toets lijst en het betrekken van SOGH (SRGH) bij voorlopige plattegronden voor nieuwbouwwoningen.

In het Brabants Dagblad, d.d. 22 november 2016, verscheen hierover een artikel onder de titel "*Heusden sneller met checklist aannemer*". Het artikel meldt dat de gemeente in het vervolg bij het allereerste contact met ontwikkelaars de Ontwerphulp/checklist Heusden/A4'tje Toets lijst zal aanreiken. Ook meldde het BD dat de gemeente er dwingender op zal aandringen dat opdrachtgevers de voorlopige plattegronden tijdig aan SRGH voorleggen voor uitvoering van de toets toegankelijkheid.

In de jaren 2017 en 2018 stelde de werkgroep bouwen en wonen echter, op basis van plattegronden voor nieuwbouwwoningen, opnieuw vast dat het A4'tje Toets lijst door opdrachtgevers niet werd toegepast. Ook werden we niet of nauwelijks betrokken bij voorlopige plattegronden.

Dit betekent dat de situatie in de jaren 2017 en 2018 nagenoeg gelijk was aan die van vóór november 2016. Verbetering bleef uit.

Bevindingen:

Strekking van Woonvisie Heusden, kosten € 54.000,- is *“Toegankelijk en levensloopgeschikt bouwen”*. Aan het raadsbesluit om een *Uitvoeringsprogramma Woonvisie* op te stellen werd geen uitvoering gegeven. Als gevolg daarvan werden vergunningen verleend voor het realiseren van nieuwbouwwoningen die slechts voldoen aan de minimumeisen van het bouwbesluit. Dit betekent dat deze nieuwbouwwoningen in veel gevallen de eenvoudige kenmerken toegankelijkheid missen. Daardoor gaat het bouwen van Wmo- gevoelige nieuwbouwwoningen op grote schaal voort. Opdrachtgevers en ontwerpers van nieuwbouwwoningen gaven er geen blijk van bekend te zijn met de eenvoudige maatschetsen voor ruimtebehoefte in woningen, zoals weergegeven in NEN 1814 Toegankelijkheid woningen, Handboek Woon Keur en publicaties van Projectbureau Toegankelijkheid, PBT-consult.

Toepassing van de “Ontwerphulp/checklist/A4'tje Toets lijst Heusden” voor toegankelijk bouwen had kunnen voorkomen dat nieuwbouwwoningen werden en worden gerealiseerd die de eenvoudige kenmerken van toegankelijkheid missen. Voor gebruikers van een loophulpmiddel betreft het o.a.:

- Sanitair onpraktisch opgesteld.
- Deurkozijn(en) onpraktisch geplaatst.
- Draairichting van de deuren onpraktisch.
- Toilet op begane grond niet goed bereikbaar.
- Het niet toegankelijkheid zijn van entree/hal/gang.
- Toepassing van wenteltrappen bemoeilijkt horizontaal patiëntenvervoer per brancard.

Meerdere voorbeelden geven aan dat het optimaliseren van voorlopige plattegronden niets anders is dan het over kleine afstand verplaatsen van kleine bouwdelen. Optimaliseren leidt daarom niet tot hogere stichtingskosten. Toegankelijk bouwen kost geen geld, wel aandacht.

Het functioneren van de Werkgroep Bouwen en Wonen van SRGH:

In Woonvisie Heusden staat dat de gemeente er bij ontwikkelaars op aandringt de werkgroep te betrekken bij het ontwikkelen van voorlopige plattegronden. We werden in de periode 2011-2018 niet of nauwelijks betrokken bij voorlopige plattegronden. Als gevolg daarvan kon de werkgroep alleen op basis van definitieve plattegronden uit verkoopbrochures en uit openbare stukken van de vergunningaanvraag attenderen op de mogelijkheden om de toegankelijkheid te verbeteren. Doordat ontwikkelaars deze wenken/adviezen altijd in te laat stadium ontvangen kunnen zij deze niet meer in de plattegronden verwerken.

Als gevolg daarvan mist het overgrote deel van de nieuwbouwwoningen de kenmerken van toegankelijkheid. Het betreft daardoor Wmo-gevoelige nieuwbouwwoningen. De Woonvisie beoogt toegankelijke woningen.

Actiepunten 2019:

1. Er op aandringen dat gemeente en ontwikkelaars een convenant sluiten, waarin wordt overeen gekomen dat A4-tje Toets lijst Heusden van toepassing is voor nieuwbouwwoningen.
Toetsen voorlopige plattegronden van o.a.:
 - 226 woningen Steenenburg.
 - 36 woningen Von Suppéstraat Drunen.
 - Woningen op terrein voormalige Mavo in vesting Heusden.
 - Overige woningbouwplannen.
2. Bevorderen dat SRGH, Gehandicapten platform (GPH) en gemeente Prestatieafspraken maken.
3. Het in de gemeentelijke organisatie vastleggen dat "A4-tje Toets lijst Heusden" van toepassing wordt verklaard bij elk initiatief voor nieuwbouwwoningen en dat gemeente actief bevordert dat de Senioren Raad de voorlopige plattegronden ontvangt voor de toets toegankelijkheid.

Januari 2019,

SRGH-werkgroep Bouwen en wonen,

Namens de leden,

Hans van Laar, voorzitter.